

DE WERKELIJKHEID ALS VERWEER

Barbara Zwirs

De werkelijkheid als verweer

Van getuige tot verdachte in een terrorismezaak

DE GEUS

AMSTERDAM • ANTWERPEN

De citaten uit Plato zijn afkomstig uit *Sokrates' verdediging in Sokrates' leven en dood – Feest (Symposium)/Euthyfron/Sokrates' verdediging/Kriton/Faidon*. Vertaling Gerard Koolschijn.
Amsterdam: Athenaeum—Polak & Van Genneep 1995

© Barbara W.C. Zwirs, 2024
Omslagontwerp bij Barbara
Omslagbeeld © Shutterstock
Typografie binnenwerk Perfect Service, Reeuwijk
ISBN 978 90 445 5075 7
NUR 320

www.degeus.nl

Disclaimer

De auteur heeft alle namen, behalve die van haarzelf, gefictionaliseerd, omdat ze de privacy van de personages in haar boek respecteert, maar ook omdat ze wel klaar is met rechtszaken. Daarom zijn personages in sommige gevallen ook samengevoegd en specifieke gegevens van instellingen weggelaten. Ook de namen in opgenomen nieuwsberichten zijn aangepast. Alle overeenkomsten tussen bestaande personen en personages berusten dus op louter toeval. De opgenomen primaire bronnen zijn authentiek, maar wel geredigeerd. De feiten in het boek zijn niet gedramatiseerd, aangezien 'de werkelijkheid' naar het oordeel van de auteur, al dramatisch genoeg was.

Ik spreek zonder ook maar het geringste voor u te verbergen of een blad voor de mond te nemen. Toch weet ik bijna zeker dat ik me juist daardoor gehaat maak, wat tegelijk een bewijs is dat ik de waarheid spreek [...].

SOCRATES

12 juni 2018

Tringgg... Tringgggg... De deurbel, op dit moment? Of droomde ik het?

Nora ligt naast me te slapen. Ik kijk op mijn iPhone: het is pas vijf uur.

Tringggg... Dus toch. Wie belt er in godsnaam op dit tijdstip aan?

Bonk, bonk... BAM, BAM, BAM...

Ik ren naar beneden en kijk door de luxaflex. Allemaal grote, gespierde mannen, gehuld in zwarte kleding met daarop het witte opschrift POLITIE.

Wat moeten die nu hier? Zijn ze wel van de politie? Criminelen doen zich toch ook weleens voor als agenten om zo je huis binnen te komen?

De man die vlak voor het raam staat, kijkt me aan. Zijn mond beweegt, hij schreeuwt: 'Doe open!'

Als ik zijn bevel niet opvolg, komen ze door de deur heen, dat is wel duidelijk. Ik knik naar de agent – ja, ik zal opendoen – en pak de sleutel van het gangkastje.

De deur zwaait open en mijn gang stroomt vol met bewapende mannen. In de voortuin staan twee auto's dwars geparkeerd. Ze barricaderen de hele straat.

Het is alsof ik uit mijn lichaam treed. Daar sta ik in de deuropening, in mijn T-shirt en slipje. Ik sla mijn armen om mijn lijf.

'Ja, u mag u wel aankleden,' zegt een van de mannen.

Een zwerm mensen rent voor mij de trap op.

Nora ligt niet meer in mijn bed. Mijn maag trekt zich samen.
'Waar is mijn dochter?' roep ik uit.

'Die is beneden,' klinkt het naast me. De man stelt zich voor als de officier van justitie. Inmiddels staan er vier mannen en een vrouw in mijn slaapkamer. De officier leest iets voor: '...verdacht van terrorismefinanciering... de heer Moussa Yacoubi... nationale sanctielijst... huiszoeking...'

Zwarte vlekken voor mijn ogen. Ik word steeds lichter in mijn hoofd. Niet flauwvallen, niet nu, ik moet hier voor Nora blijven.

'Nee, niet gaan liggen,' zegt een man. Maar ik ben al weg.

Als ik weer bijkom, geven ze me een glas water, dat ik in één teug leegdrink.

'Ik wil naar Nora,' zeg ik.

Maar dat mag niet. Ik ben gearresteerd op verdenking van terrorismefinanciering en deelname aan een terroristische organisatie. Ze zijn bezig met een huiszoeking. Ik mag wel mijn ouders bellen om hier te komen voor Nora. Met de telefoon van de officier bel ik mijn moeder. Ook zij schrikt. Ze is op haar werk – de bloemenveiling in Aalsmeer, die wat betreft werktijden niet onderdoet voor de politie – maar ze komt eraan. Mijn vader zal ze ook bellen.

Ik vraag of ik mag douchen en mag wachten tot mijn ouders hier voor Nora zijn, maar dat mag niet. Ik wil Nora niet alleen bij hen achterlaten, maar ik heb geen keuze. Ik moet mee.

Ze vragen of er drugs, geld of sieraden in huis zijn.

'Mijn slaappillen liggen in de badkamer,' zeg ik, 'en onze sieraden ook. Er is geen cashgeld.' Als ze vragen of er wapens in huis zijn, moet ik even lachen: 'Nee, natuurlijk niet.'

De officier heeft Nora gevraagd wat ze allemaal moet doen voordat ze naar school gaat. Ze heeft hem gezegd dat ze zich moet aankleden, moet eten en haar tanden moet poetsen. Hij heeft haar aan het eten gezet: een banaan en yoghurt. Ze had gezegd dat ze geen cruesli mocht omdat daar te veel suiker in zit. Even lach ik: wat is het toch een schat. De officier heeft

Nora verteld dat ik mee moet en zij vroeg hem waarom. Hij heeft Nora gezegd dat ik haar dat zelf moet uitleggen.

‘Kunnen we het hier niet meteen oplossen?’ vraag ik. ‘Het is één groot misverstand.’

‘Nee,’ zegt de officier. ‘U moet mee en u heeft recht op een advocaat. Heeft u een advocaat of moet ik er eentje voor u bel-len?’

‘Wilt u Tanja Barend bellen?’

De agenten zeggen dat ik me moet aankleden en wat spullen mee moet nemen, maar ik weet niet eens meer wat ik uit mijn kledingkast moet pakken. Een man zegt: ‘Doe makkelijke schoenen aan, zonder veters, anders moet je ze daar uitdoen.’ Hij wijst naar een paar schoenen in de hoek van mijn kamer die nog in een schoendoos zitten: ‘Misschien is dat wat?’

Ik trek een joggingpak aan. Een andere man zegt: ‘Haal dat touwtje eruit, anders moet je hem daar uitdoen. Dan krijg je een papieren zak aan. Dat wil je niet.’

Onder begeleiding van een man en een vrouw loop ik naar de badkamer. De man heeft mijn oxazepam al te pakken. ‘Is dit alles?’

Er moet meer zijn, maar ik weet even niet waar. Ik zoek door mijn lades en vind nog een strip. Ik geef het aan hem. Wat ging ik hier nu doen?

‘U wilde uw gezicht wassen en tandenpoetsen,’ zegt de vrouw.

Ik poets mijn tanden en was mijn gezicht. Ik zoek een handdoek en maak aanstalten om naar mijn slaapkamer te lopen.

‘Ik had er al een gepakt.’ Een man reikt hem me aan. ‘Ik zag geen washandjes.’

‘Hier liggen ze.’ Ik wijs naar de kast.

Ook al ben ik in paniek en kan ik niet goed nadenken, ik zie ook de absurditeit in van deze situatie: wildvreemde mensen in mijn slaapkamer die me helpen bij het wassen en aankleden.

Ik veeg mijn gezicht af. Wat nu?

‘Misschien nog een extra T-shirt?’ zegt de vrouwelijke agent.

O ja, ik ging wat kleding inpakken. Ik zoek een T-shirt en

trek een lade met ondergoed open. Wat gênant dat ik dat hier te midden van al die mensen moet doen.

‘Gaan jullie straks ook mijn onderbroeken doorzoeken?’

‘Ja, maar maakt u zich geen zorgen,’ antwoordt een van de mannen. ‘Wij hebben ook vrouwen, die hebben die dingen ook.’

We lopen naar beneden. Nora is in de woonkamer en als ze me ziet, springt ze meteen in mijn armen. Ze begint te huilen. Ik zeg haar dat ik mee moet, dat ze me vragen willen stellen.

‘Waarom, mama?’

‘Ze denken dat ik geld aan papa heb gegeven.’

Ze kijkt me vragend aan: ‘Mag dat dan niet?’

Ik schud mijn hoofd. Ze houdt me stevig vast en begint nog harder te huilen. Ik probeer haar gerust te stellen. ‘Denk maar aan toen ik naar mijn werk ging, dan was ik ook de hele dag weg. En zo meteen komen opa en oma, die gaan je vast verwennen.’

Omdat ik nog duizelig ben, vraag ik of ik een flesje water mee mag nemen. Dat mag. Een van de mannen loopt met me mee naar de keuken. Ik zoek een tas. Hij pakt een boodschappentas, doet daar mijn spullen en een flesje water in en neemt de tas mee.

Met twee mannen loop ik mee naar buiten, naar een auto, ik stap achterin in. De ene man gaat achter het stuur zitten en de ander neemt naast mij plaats. Dan doet de officier het achterportier van de auto open, hij steekt zijn hoofd naar binnen en vraagt me naar de toegangscode van mijn telefoon.

‘Er zit geen toegangscode op. U kunt er zo in.’

We rijden de straat uit.

Ze zeggen dat ze me naar Rotterdam brengen.